

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ZİHNİNDE ANATOMİ: BİR METAFOR ANALİZİ

ANATOMY IN THE MINDS OF HEALTH SERVICES VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS: A METAPHOR ANALYSIS

Rabia TAŞDEMİR¹, Ömer Faruk CİHAN²

¹Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Ana Bilim Dalı

²Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi Anatomi Ana Bilim Dalı

ÖZET

AMAÇ: Araştırma, sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda farklı programlarda öğrenim gören öğrencilerin "Anatomi" kavramına ilişkin algılarını metafor yoluyla belirlemek amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM: Araştırmanın evrenini ve örneklemini Üniversitemiz Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma, metafor analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir. SHMYO'unda bulunan 300 öğrencinin 215'i çalışmaya katılmak için gönüllü olmuştur. 20 öğrencinin cevapları anlamlı bir metafor içermediği veya herhangi bir metafor üretmediği için 195 öğrencinin metaforları değerlendirilmiştir. Veriler, Ocak-Şubat 2022 tarihleri arasında öğrencilerin demografik bilgilerini soran kısa anket soruları ile "Anatomi ... gibidir. Çünkü..." metafor cümlesinin tamamlanmasıyla toplanmıştır.

BULGULAR: Çalışmamızda bazı programlardaki öğrencilerden fazla katılım sağlanamadığı için programlar arasında karşılaştırma yapılamamıştır. Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Programı'nda 2. sınıf öğrencileri de anket çalışmasına katıldığı için bu bölümde olumlu metaforlar daha çok üretilmiştir. 2.sınıf öğrencileri 1.sınıf öğrencilerine göre anatomi hakkında daha olumlu düşüncelere sahiptir.

SONUÇ: Anatomi sağlık profesyonelleri için en önemli bilim dallarından biri olması nedeniyle SHMYO öğrencilerinin konuya ilişkin algıları oldukça önemlidir. Anatomî'nin ışığa, haritaya benzetilmesi derse ilişkin farkındalıklarını gösterirken; okyanus, dipsiz kuyu ve çöle benzetilmesi de anatomiyi öğrenmedeki çaresizliklerini ifade eden çarpıcı örneklerdir.

ANAHTAR KELİMELER: Anatomi, Metafor, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu.

ABSTRACT

OBJECTIVE: The study was carried out in order to determine the perceptions of the students studying in different programs in the vocational school of health services about the concept of "Anatomy" through metaphor.

MATERIAL AND METHODS: The study universe and sample consisted of the students from the vocational school of health services (VSHS) of our university. The research was carried out with the metaphor analysis technique. 215 of the 300 students in VSHS volunteered to participate. Since the answers of 20 students did not contain any meaningful metaphors or produced any metaphors, the metaphors of 195 students were evaluated in the study. The study data were collected between January and February 2022 using a brief questionnaire on demographic characteristics and by prompting the students to complete the metaphorical statement "Anatomy is like ... because...".

RESULTS: In our study, a comparison between the programs could not be made, since more participation was not achieved than the students in some programs. However, since there are also 2nd grade students in the Physical Therapy and Rehabilitation Program, positive metaphors are produced more in this program. 2nd grade students have more positive thoughts about anatomy than 1st grade students.

CONCLUSIONS: Since anatomy is a fundamental discipline for healthcare professionals, the perceptions of VSHS students about anatomy are very important. While the metaphors of "light" and "map" about anatomy shows the awareness of the significance of anatomy among the students, metaphors of "ocean", "abyss" and "desert" are striking examples that indicate how desperate they feel about learning anatomy.

KEYWORDS: Anatomy, Metaphor, Health Services Vocational School.

Geliş Tarihi / Received: 11.11.2022

Kabul Tarihi / Accepted: 14.04.2023

Yazışma Adresi / Correspondence: Dr. Öğr. Üyesi Rabia TAŞDEMİR

Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Ana Bilim Dalı

E-mail: rabiatsdmr@gmail.com

Orcid No (sırasıyla): 0000-0002-8716-3472, 0000-0001-5290-4384

Etik Kurul / Ethical Committee: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Etik Kurulu (18.11.2021/2021/64).

GİRİŞ

Anatomi insan vücudunu oluşturan organları, organların bir araya gelerek oluşturdukları sistemleri ve bunların birbirleri ile olan ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır (1). Bu nedenle tıp fakültesi, diş hekimliği, ebelik, hemşirelik ve diğer bütün sağlık bölümlerinde temel ders niteliğindedir. Anatomi öğretimi bilişsel ve duyuşsal yönden öğrencilerin öğrenimlerine önemli katkı sağlar. Duyusal ve psikomotor öğrenmeler öğrenme olayının etkin şekilde gerçekleşmesini sağlar (2).

İnsanların karşılaştıkları olaylar, durumlar ve birlikte yaşadıkları toplumun diğer bireyleri hakkındaki görüşleri, düşünceleri birbirinden farklıdır. Kişilerin bir durum, olay veya kavram hakkındaki kişisel fikirlerini ortaya çıkarmak için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır (3). Bu yöntemlerden biri de "metafor"dur. Metafor kelimesi Grekçe'de "meta: öte" ve "pherin: taşımak" kelimelerinden oluşarak "bir şeyi başka bir şey ile anlatmak" manasında kullanılır (4). Metafor, kişilerin basit olarak bir kavramı bir başka kavramla açıklamasının ötesinde güçlü bir zihinsel üretimdir çünkü ilgili kavrama dönük sahip olunan derinliği ve deneyimleri yansıtır (5). Metafor kullanılarak soyut kavramlar, kullanılan örnekler vasıtasıyla somutlaştırılarak anlaşılma oranı en yüksek noktaya çıkarılır (6, 7). Kişiler yeni karşılaştıkları bir olay veya nesneyi öğrenirken eski bildikleriyle eşleştirerek anlamlandırır. Bu nedenle metaforlar bireylerin kendi dünyalarını yapılandırmalarına ve anlamalarına yönelik kullandıkları oldukça etkili bir yöntem olarak görülmektedir (7, 8). Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda eğitim bilimcilerin üzerinde sıklıkla durdukları bir konu olmuştur (9 - 11).

Anatomi dersinin doğası gereği Latince terminolojinin fazla olması, bununla birlikte insan vücudunu oluşturan anatomik yapıların makroskopik ve mikroskopik yapıları, fonksiyonel ve yapısal olarak birbirleriyle olan ilişkileri incelendiği için öğrencilerin en çok korktuğu ve zorlandığı derstir. Aynı zamanda sağlık bölümü öğrencilerinin mesleklerini iyi bir şekilde yerine getirebilmeleri için de anatomiye iyi öğrenmeleri esastır. Çalışmamızın amacı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) öğrencilerinin anatomi dersine yönelik algılarının niteliğini metaforlar aracılığı ile belirlemektir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Araştırma, metafor analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Bu analiz nitel araştırma yöntemi içerisinde fenomenolojik araştırma yöntemine dayalı bir teknik olarak kullanılmaktadır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmamız için örneklem çalışmasına gidilmiş, bütün öğrencilere ulaşılmaya çalışılmıştır. 2021 - 2022 eğitim öğretim yılında Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Bölümlerinde öğrenim gören toplam 300 öğrenciden 215'i anket çalışmamıza gönüllü olarak katılmıştır ve her biri gönüllü onam formunu imzaladıktan sonra anketleri doldurmuşlardır. Öğrencilerden kısa demografik bilgilerinin sorulduğu anketten sonra "anatomi" kavramına ilişkin metafor üretmeleri istenmiştir. Anket Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programından (TLT) 24 (20 Kız, 4 Erkek), İlk ve Acil Yardım Programından (İAY) 35 (24 Kız, 11 Erkek), Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Programından (FTR) 114 (98 Kız, 16 Erkek), Yaşlı Bakımı (YB) Programından 42 (36 Kız, 6 Erkek) toplam 215 öğrenci katılmıştır. Ankete katılanların yaş ortalaması 20.31 ± 1.39 idi. Anket formunu dolduran öğrencilerin demografik özellikleri **Tablo 1**'de verilmiştir.

Tablo 1: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin demografik özellikleri

	Kadın		Erkek		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
FTR Programı öğrencileri	98	46	16	6.6	114	52.6
YB Programı öğrencileri	36	16.9	6	2.8	42	19.7
İAY Programı öğrencileri	24	11.3	11	5.2	35	16.4
TLT Programı öğrencileri	20	9.4	4	1.9	24	11.3
Toplam	89	83.6	35	16.5	215	100

FTR: Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon; YB: Yaşlı Bakımı; İAY: İlk ve Acil Yardım; TLT: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri

Verilerin Toplanması

Öncelikle öğrencilere metaforun tanımı yapıp çeşitli örneklerle pekiştirmeleri sağlandı. Daha sonra anket formunda yer alan "Anatomi ..... gibidir; çünkü....." cümlesini tamamlamaları istendi. Anket formlarında yaş, cinsiyet, bölüm, sınıf, ders işleniş şekli (çevrimiçi - yüz yüze), bölümü kendi istekleriyle seçip seçmedikleri de sorgulandı. Yapılan anket formları çalışmamızın verisini oluşturdu. Limon ve Durnalı'ya (12) göre verilerin analizi; verilerin hazırlanması, incelenmesi ve daha

az kategoriye indirgenmesi şeklinde yapılabileceği belirtilmiştir. Çalışmamızda ilk olarak, metaforlar ve metaforların açıklamaları tablo halinde hazırlanmıştır. İkinci aşamada ise metaforlar ve gerekçeleri incelenerek metafor niteliği taşımayan ifadeler, metafor niteliği taşısa bile metafor ile gerekçe arasında tutarsızlık olanlar ve herhangi bir metafor üretilmemiş olanlar araştırmadan çıkartılmıştır. Son olarak verilerin indirgenmesinde içerik analizinden faydalanılarak metaforlar gerekçelerden yola çıkılarak gruplandırılmıştır (6). Elde edilen sonuçlar doğrultusunda tablolarda metaforların frekanslarına ve her kategoride örneklere yer verilmiştir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Verilerin analizinde olası yanlış yorumlama ve başka dile çevrildiği zaman kültürel açıdan anlam değişmesi gibi riskler sınırlılıkları oluşturmaktadır.

Etik Kurul

Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 18.11.2021 tarihli 2021/64 sayılı etik onay alındıktan sonra çalışmaya başlanmıştır. Çalışmamız Helsinki Deklarasyonu ilkelerine uygun yapılmıştır. Gönüllü olarak ankete katılanlardan yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

İstatistiksel Analiz

Katılımcıların öğrenim gördükleri programlara göre cinsiyet, metafor kategorileri ve metaforlara ilişkin verilerin değerlendirmesinde SPSS 22.0 (IBM Corp., Armonk, NY) programı kullanılmıştır. Ortaya çıkan metafor kategorileri ile sınıf, ders işleniş şekli (yüz yüze, çevrimiçi) ve bölümü isteyerek seçip seçmedikleri arasında bir ilişki olup olmadığı ki-kare analizi ile değerlendirilmiştir. $p < 0,05$ anlamlılık seviyesi seçilmiştir. Miles ve Huberman (13) tarafından önerilen güvenilirlik formülüyle çift kör araştırmacılar arasında görüş birliği %70'in üzerinde çıkmasıyla güvenilirliğin sağlanması gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Çalışmamızda "Anatomi" kavramına ilişkin geçerli kabul edilen 195 metafor içerik analizi ile incelenmiştir. Öğrencilerin ürettikleri metaforların gerekçeleri incelenerek 8 kavramsal kate-

goriye ayrılmıştır (6). Bu kategoriler, 1. Kaybolma/bilinmeyen durum, 2. Umutsuz mücadele, 3. Acı ve zevk, 4. Bir şeyi/birini keşfetmek, 5. Rehberlik, bilgi yatırımı, 6. Bir soruna çözüm bulma, 7. Şiddetli ağrı/ işkence görmek, 8. Aşırı sağlıksız zevk olarak belirlenmiştir. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin bölümlerine göre ürettikleri metaforların kategorilere ayrılması **Tablo 2**'de sunulmuştur.

Tablo 2: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ürettikleri metaforların kategorilerinin programlara göre dağılımı

	FTR	YB	İAY	TLT	Toplam
Kaybolma/bilinmeyen durum	18 (%9.2)	2 (%1.0)	11 (%5.6)	1 (%0.5)	32 (%16.4)
Umutsuz mücadele	32 (%16.4)	2 (%1.0)	6 (%3.1)	2 (%1.0)	25 (%12.8)
Acı ve zevk	11 (%5.6)	3 (%1.5)	4 (%2.1)	1 (%0.5)	19 (%9.7)
Bir şeyi/birini keşfetmek	10 (%5.1)	4 (%2.1)	2 (%1.0)	3 (%1.5)	19 (%9.7)
Rehberlik/ bilgiye yatırım	23 (%11.8)	9 (%4.6)	5 (%2.6)	3 (%1.5)	40 (%20.5)
Bir soruna çözüm bulma	9 (%4.6)	8 (%4.1)	2 (%1.0)	4 (%2.1)	23 (%11.8)
Şiddetli ağrı/ işkence görmek	11 (%5.6)	10 (%5.1)	4 (%2.1)	6 (%3.1)	31 (%15.9)
Aşırı sağlıksız zevk	3 (%1.5)	1 (%0.5)	0	2 (%1.0)	6 (%3.1)
Toplam	39 (%20)	100 (%51.3)	34 (%17.4)	22 (%11.3)	195 (%100)

FTR: Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon; YB: Yaşlı Bakımı; İAY: İlk ve Acil Yardım; TLT: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri

Yaşlı Bakımı Programı öğrencileri en çok şiddetli ağrı/işkence görmek kategorisinde (n=10) metafor üretmiştir. Bunu sırasıyla rehberlik/bilgiye yatırım (n=9), bir soruna çözüm bulma (n=8), bir şeyi/ birini keşfetmek (n=4), acı ve zevk (n=3), umutsuz mücadele (n=2), kaybolma/bilinmeyen durum (n=2) ve aşırı sağlıksız zevk (n=1) kategorileri izlemiştir.

"Anatomi maden gibidir. Çünkü işledikçe değer kazanır", "Anatomi evren gibidir. Çünkü uçsuz bucaksız ve merak uyandırıcı", "Anatomi nar gibidir. Çünkü bir bilgiyi açtıkça çoğalır, karmaşılaşır." üretilen metaforlardan bazılarıdır.

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Programı öğrencileri en çok rehberlik/bilgiye yatırım (n=23) kategorisinde metafor üretirken bunu da sırasıyla kaybolma/bilinmeyen durum (n=18), umutsuz mücadele (n=15), acı ve zevk kategorisi ile şiddetli ağrı/ işkence görmek kategorisinde (n=11), bir şeyi/birini keşfetmek (n=10), bir soruna çözüm bulma (n=9), aşırı sağlıksız zevk (n=3) kategorileri takip etmiştir.

Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Programı öğrencilerinin ürettikleri metaforlardan bazıları şunlardır: "Anatomi kadın gibidir. Çünkü anlaşılması zordur", "Anatomi aşk gibidir. Çünkü vazgeçilmez", "Anatomi balçık gibidir. Çünkü battıkça batarsın.", "Anatomi ekşi elma gibidir. Çünkü elmayı severim ama ağızda hoşuma gitmeyen ekşi bir tat bırakır.", "Anatomi su gibidir. Çünkü su insanlığın temeli anatomi bizim temelimizdir."

İlk ve Acil Yardım Programı öğrencileri en fazla kaybolma/bilinmeyen durum (n=11) kategorisinde metafor üretmişlerdir. Daha sonra sırasıyla umutsuz mücadele (n=6), rehberlik/bilgiye yatırım (n=5), şiddetli ağrı ile acı ve zevk kategorilerinde (n=4), bir şeyi/ birini keşfetmek ile bir soruna çözüm bulma kategorilerinde (n=2) metafor üretilmiştir. Aşırı sağlıksız zevk kategorisinde bu program metafor üretmemiştir. "Anatomi hayat gibidir. Çünkü her yerde karşına çıkıyor.", "Anatomi müzik dinlemek gibidir. Çünkü azı yetmiyor fazlası kafa şişiriyor.", "Anatomi sevgili gibidir. Çünkü nankördür, her gün çalışıp bir gün çalışmasan tökezlersin." metaforları da İlk ve Acil Yardım Programı öğrencilerinin ürettikleri metaforlardan bazılarıdır.

Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı öğrencileri ise en çok şiddetli ağrı/işkence görmek (n=6) kategorisinde metafor üretirken, sırasıyla bir soruna çözüm bulma (n=4), rehberlik/bilgiye yatırım ile bir şeyi/birini keşfetmek kategorileri (n=3), umutsuz mücadele ile aşırı sağlıksız zevk kategorileri (n=2), acı ve zevk (n=1) kategorileri takip etmiştir.

Tıbbi Laboratuvar Teknikleri Programı öğrencilerinin ürettikleri metaforlar "Anatomi tahterevalli gibidir. Çünkü dengesizdir, bazen anlıyorum bazen anlamıyorum.", "Anatomi hayat gibidir. Çünkü hayat gibi çok karmaşık.", "Anatomi kuş gibidir. Çünkü elinden bıraktığın zaman bir daha yakalamak zordur." şeklinde ifade edilmiştir. SHMYO öğrencilerin Anatomi kavramına ilişkin ürettikleri metaforların kategorilere göre listesi **Tablo 3**'te verilmiştir.

Ankete katılım her programda yeterli sayıda olmadığı için bölümler arası karşılaştırma yapılamamıştır. Ancak sadece fizik tedavi ve rehabilitasyon programından 2. sınıf öğrenciler katılmasına rağmen rehberlik/bilgiye yatırım, bir şeyi/ birini keşfetmek ve bir soruna çözüm bulma kategorilerinde 2. sınıflar daha fazla metafor üretmişlerdir. Metafor kategorilerinin sınıflara göre dağılımı **Tablo 4**'te verilmiştir. 2. sınıf öğrencilerinin daha çok olumlu kategorilerde metafor üretmeleri anatomi dersinin meslekleri için gerekli olduğunun farkına vardıklarını göstermektedir. Bölümlerini isteyerek seçip seçmedikleri ile metafor kategorileri arasındaki ilişkiye bakıldığında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (p=0.802).

Tablo 3: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerin ürettikleri metaforların kategorilere göre listesi

	FTR	YB	IAY	TLT
Kaybolma/bilinmeyen durum	Okyanus, uzay boşluğu (2), zihin, hiç, çöl, dipsiz kuyu (4), deniz, labirent, okyanus, yolculuk, yeni bir gün, gökyüzü, kuş, yol	Labirent, evren	Labirent (3), yıldız, rüya, kara delik, ölü hücre, uçurum, sonsuzluk, okyanus, sonsuzluğa yolculuk	Labirent
Umutsuz mücadele	kara delik (2), yol (3), dipsiz kuyu (2), dolaşık ip (2), arap saçı, umutsuzluk, hayal kırıklığı, bataklık, balçık, dağ	Deniz, toz tanecekleri	Karabataklık, kader, sevgili, insan, kuyu, labirent	Kuş, boşluk
Acı ve zevk	korku filmi, güneş (2), benim gibi, yeni dil öğrenimi, aşk, kadın, edebiyat, gökyüzü, lunapark, ekşi elma	İlaç, matematik, kuyafet dolabı	meyve bahçesi, müzik dinlemek, hayat, bıçak	Tahterevalli
Bir şeyi/birini keşfetmek	Ayna, hasat, uzay, karanlık, nar (2), gökyüzü, kitap, dünya, varoluş	Yaşam, ahtapot, ağaç, nar	Kutu, basamak	Trafo, ağaç, kavram haritası
Rehberlik/ bilgiye yatırım	Öğretmen, ışık (5), harita, hayat (2), vücut haritası, güneş (5), su kuyusu, spor yapmak, bisiklet, kumbara, Beşiktaş, bilgi insan, zor, metaroloji	Makine, kendini tanıtmak, harita, kök, güc, düzen, ağaç, beyin fırtınası, kök	Hayat (2), hayatım, okuma-yazma, hazine	Ağaç, sincap, hayat
Bir soruna çözüm bulma	kilit taşı, yemeğin tuzu, bulmaca, yapboz (2), su (2), sonsuz zincir, hayat	Puzzle, ağaç, karışık pizza, insanın kendini çözmesi, bulmaca (2), maden, bilmece	Düğüm, kara kutu	Felsefe, bulmaca (2), yapboz
Şiddetli ağrı/ İşkence görmek	acı çekirdek, tıpin babası, işkence, sıkıcı, verem, ölüm, bilmece, kaos, trafik, taşı yol, zor	yabancı insan, zeka küpü (3), dünyası (2), yumak, matematik, ağaç, zor	Dağ, ip yumağı, zor, yokuş	İnsan (2), hayat, dolu bir kağıt, zor, ip
Aşırı sağlıksız zevk	Şey, benim gibi, aşk	Sevgilim		Hayat, ölüm

FTR: Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon; YB: Yaşlı Bakımı; IAY: İlk ve Acil Yardım; TLT: Tıbbi Laboratuvar Teknikleri

Tablo 4: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerine ait metafor kategorilerinin sınıflara göre dağılımı

	1. Sınıf	2. Sınıf	Toplam
Kaybolma/bilinmeyen durum	22 (%11.3)	10 (%5.1)	32 (%16.4)
Umutsuz mücadele	16 (%8.2)	9 (%4.6)	25 (%12.8)
Acı ve zevk	11 (%5.6)	8 (%4.1)	19 (%9.7)
Bir şeyi/birini keşfetmek	9 (%4.6)	10 (%5.1)	19 (%9.7)
Rehberlik/ bilgiye yatırım	18 (%9.2)	22 (%11.3)	40 (%20.5)
Bir soruna çözüm bulma	9 (%4.6)	14 (%7.2)	23 (%11.8)
Şiddetli ağrı/ İşkence görmek	16 (%8.2)	15 (%7.7)	31 (%15.9)
Aşırı sağlıksız zevk	5 (%2.6)	1 (%0.5)	6 (%3.1)
Toplam	106 (%54.4)	89 (%45.6)	195 (%100)

TARTIŞMA

Sağlık alanında eğitim veren bütün bölümlerde Anatomi dersi en temel ders niteliğindedir. Buna karşın anatomi ile ilgili çalışmaların büyük çoğunluğu tıp fakültesi öğrencileri üzerinde yapılmıştır (14 - 18). Meslek yüksekokullarında yapılan çalışma sayısı daha azdır (19). Anatomi ile ilgili doğrudan sorular sormak yerine bu yöntemi tercih etmemizin sebebi, öğrencilerin zihinlerinin derinliklerindeki gerçek düşüncelere ulaşmaktır (20). Anatomi derslerinin daha verimli, zevkli ve öğrenilebilir olması için öğrencilerin anatomi dersi hakkında zihninde yaşadıkları fikirlerin dikkate alınması gerekmektedir (7). Önceki yapılan çalışmaların çoğu anatomi eğitiminin yöntemleri hakkında yapılmıştır (17, 21 - 24). Ancak anatomi hakkında görüş bildiren çalışma sayısı azdır (6, 7).

Yaptığımız anket çalışmasında öğrenciler en fazla rehberlik/bilgiye yatırım kategorisinde (n=40, %20.5) metafor üretmişlerdir. Bu durum da bize anatomi dersinde zorlansalar da anlamadıklarını düşünseler de meslekleri için gerekli en temel ders olduğu bilincine ulaştıklarını göstermektedir. Aynı şekilde öğrencilerin bölümlerini kendi istekleriyle seçip seçmemesi ile metafor kategorileri arasında bir ilişkinin çıkmaması öğrencilik sorumluluklarının aksatılmasına bir sebep olmadığını göstermiştir.

Genel olarak üretilen metaforları olumlu ve olumsuz kategorilere göre ayırdığımızda sadece fizik tedavi programı olumlu düşünce veren kategorilerde daha fazla metafor üretmiştir. Olumsuz düşünce içeren kategorilerde ise diğer program öğrencileri daha fazla metafor üretmişlerdir. Bu durumun SHMYO öğrencilerinin ilk defa yabancı terimlere ve daha fazla bilgiye maruz kaldıklarından dolayı olduğunu düşünülmektedir. Aynı zamanda olumsuz düşüncenin bu kadar fazla olması eğitimcilerin ders içeriğini tekrar gözden geçirmeleri, gerekirse dersi daha da basitleştirerek anlatmaları ve öğrencilerde merak/heves uyandıracak şekilde ders işlemleri gerekmektedir.

Elde edilen sonuçlar anatomi öğrenimindeki sıkıntıyı daha net şekilde ortaya koymaktadır. Bu sonuçlara göre, eğitimcilerin daha verimli anatomi eğitimi sağlamak için eğitim metotlarının gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Öğrenciler, anatomiye anlaşılması ve öğrenilmesi zor bir ders olarak görmektedir. Fakat ikinci sınıf öğrencilerinin daha çok olumlu metafor üretmeleri, anatomi dersinin meslekleri için gerekli olduğu bilincine ulaştıkları düşünülmektedir.

TEŞEKKÜR

Yazarlar olarak, uzman görüşü sağlayan öğretim üyelerine ve bu çalışma için değerli katkılarını sunan katılımcılara teşekkür ederiz.

Bu çalışmanın özet metni, 23 - 25 Eylül 2022 tarihlerinde Ankara/Türkiye’de düzenlenen “5th International Congress Of Multidisciplinary Studies in Medical Sciences” kongresinde sözlü sunum olarak sunulmuştur.

KAYNAKLAR

1. Mutluay ŞD, Açıkgoz AK. Öğrenci ebe ve hemşirelerin anatomi eğitimi hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi. 2020(2):201-8.
2. Serin E, Zambak Ö. Beden eğitimi antrenörlük eğitimi ve hemşirelik eğitimi öğrencilerinin anatomi dersine yönelik tutumlarının karşılaştırılması. GERMENİCA Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi. 2020;1(2):15-26.
3. Can MA, Toraman C. Using references in anatomy course assignments of faculty of medicine and faculty of dentistry. Tıp Eğitimi Dünyası. 2022;21(63):104-17.
4. Parin K. Metaforlar: Hayat, Anlam ve Dil. 2. 2017;3.
5. Alyakut O, Kucukkomurler S. Gastronomi eğitimi alan üniversite öğrencilerinin mesleklerine yönelik metafor algılarının değerlendirilmesi. OPUS International Journal of Society Researches. 2018;9(16):823-52.
6. Aktekin M, Aktekin NC. Discovering the “anatomy” in students’ mind through metaphors. Surg Radiol Anat. 2011;33:539-42.
7. Çan MA. Metaphors for anatomy lesson of students who received anatomy education in faculty of medicine and faculty of dentistry. Tıp Eğitimi Dünyası. 2022;21(63):118-27.
8. Saban A. Okula ilişkin metaforlar. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi. 2008;55:459-96.
9. Atik AD. Fen bilimleri öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı: Bir metafor analizi. International Journal of Scholars in Education. 2020;3(2):148-70.
10. Bozkurt A. Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algıları: Bir metafor analizi. Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırma Dergisi. 2020;6(2):1-23.
11. Şahin A. Eğitimde bilişim teknolojisi kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri: Metafor çalışması. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2019;31(31):121-59.
12. Limon İ, Durnalı M. Phd Students’ metaphoric perceptions on doctorate education and instructors. Sakarya University Journal of Education. 2018;8(1):26-40.
13. Miles MB, Huberman AM. Qualitative data analysis: An expanded sourcebook, 2nd ed. Thousand Oaks, CA, US: Sage Publications, Inc; 1994.
14. Ari I, Irgil E, Kafa İM, Sendemir E. Bir anket çalışması: anatomi eğitimi ve öğrencilerin düşünceleri. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 2003;29(2):15-8.
15. Gözil R, Ozkan S, Bahçelioğlu M, Kadioğlu D, Calgüner E, Oktem H, et al. Gazi üniversitesi tıp fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin anatomi eğitimini değerlendirmeleri. Tıp Eğitimi Dünyası. 2006;23:27-32.

- 16.** Tuygar S, Kus I, Saygılı O, Ozcan E, Gülçen B. Tıp fakültesi öğrencilerinin anatomi eğitimine yönelik memnuniyet düzeyleri ve ilgili değişkenlerin incelenmesi. *Tıp Eğitimi Dünyası*. 2015;42:5-14.
- 17.** Çetkin M, Turhan B, Bahşi İ, Kervancıoğlu P. Tıp fakültesi öğrencilerinin anatomi eğitimi hakkındaki düşünceleri. *Gaziantep Medical Journal*. 2016;22(2):82-8.
- 18.** Vatansever A, Ozcan E. Tıp fakültesi dönem 1 ve dönem 2 öğrencilerinin anatomi pratik eğitimini değerlendirmeleri. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2018;44(2):125-8.
- 19.** Sargin G, Yenitürk Baydar C, Cakmak G. Student opinions about van yyu shmyo anatomy cours definition. *ejons international journal*. 2022;6(21):157-67.
- 20.** Turan FD, Söyünmez S. Perceptions of third and fourth year nursing students enrolled in a pediatric nursing course regarding the concept of child abuse: A metaphorical study. *Nurse education today*. 2022;113:105359.
- 21.** Bolatlı G. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin anatomi dersi hakkındaki düşünceleri. *STED/Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*. 2021;30(4):238-44.
- 22.** Chytas D, Piagkou M, Johnson EO, Tsakotos G, Mazarakis A, Babis GC, et al. Outcomes of the use of plastination in anatomy education: current evidence. *Surgical and radiologic anatomy : SRA*. 2019;41(10):1181-6.
- 23.** Harmon DJ, Attardi SM, Barremkala M, Bentley DC, Brown KM, Dennis JF, et al. An analysis of anatomy education before and during Covid-19: May-August 2020. *Anatomical sciences education*. 2021;14(2):132-47.
- 24.** Massey A, Zhang W, Amar A. A comparison of non-traditional online and traditional wet-lab experiences in human anatomy and physiology: An innovative approach for pre-licensure nursing education. *Nurse education today*. 2021;107:105149.